

(1989)

1989 January 23

(MALACHTOS PIKIS PAPADOPOULOS, JJ)

AMIN AHMAD ABDEL-RAHMAN AZZEH,

Appellant,

v

REPUBLIC,

Respondent

(Criminal Appeal No 5046)

Sentence — Office-breaking contrary to sections 291, 294(a) and 255 of the Criminal Code, Cap 155 — £24000 stolen and never recovered — 23 other similar offences taken into consideration — Appellant a young man of 19 — 4 years' imprisonment — Neither manifestly excessive nor wrong in principle

5

The decision of this case was issued by majority* The reasons why the appeal was dismissed sufficiently appear from the above headnote

Appeal dismissed

Cases referred to

10

Philippou v The Republic (1983) 2 C L R 245,

Demetrou and Another v The Republic (1988) 2 C L R 175,

Antoniades v The Police (1968) 2 C L R 21

Ioannou and Another v The Police (1986) 2 C L R 149,

Savvides v The Republic (1988) 2 C L R 51,

15

Kakouns v The Police (1973) 8 J S C 887

Appeal against conviction.

Appeal against conviction by Amin Ahmad Abdel-Rahman Azzeh who was convicted on the 3rd October, 1988 at the Assize Court of Nicosia (Criminal Case No 27247/88) on one count of

* *Pikis, J dissenting*

the offence of office breaking contrary to sections 291, 294(a) and 255 of the Criminal Code, Cap. 154 and was sentenced by Artemis, P.D.C., G. Nicolaou, S.D.J. and Photiou, D.J. to four years' imprisonment.

5 *M. Christodoulou*, for the appellant.

R. Petridou (Mrs), Counsel of the Republic B, for the respondent.

MALACHTOS J.: In this appeal there is no unanimity and each one of us will give his own judgment.

10 MALACHTOS J.: The appellant was convicted and sentenced to four years' imprisonment by the Assize Court of Nicosia under sections 291, 294(a) and 255 of the Criminal Code, Cap. 154, upon his own plea of guilty. Today before us he appeals against his sentence on the ground that the sentence was manifestly
15 excessive.

The Assize Court, after taking into consideration the facts of the case as exposed before them by the Prosecution, and what was said in mitigation by his Counsel, and in particular, his young age, he is only 19 years of age, the fact that he is a first offender, the
20 gravity of the offence, the amount of about 24 thousand pounds in cash, which was stolen and not recovered, as it was spent in cabarets and other recreation centres and, furthermore, that twenty-three similar offences were taken into consideration which were committed during a period of about one month, sentenced
25 the appellant, as I have already said, to four years' imprisonment.

Having considered the arguments of Counsel today before us and the principles as regards sentence, I find that the sentence of four years' imprisonment is neither manifestly excessive nor wrong in principle. For these reasons, I would dismiss the appeal.

30 PAPADOPOULOS J.: I agree with the President of this Court. I have nothing useful to add. I do not think that the sentence imposed on the appellant by the Assize Court was manifestly excessive or wrong in principle.

ΠΙΚΗΣ Δ.: Το Κακούργιοδικείο Λευκωσίας καταδίκασε
35 τον Amin Ahmad Abdel σε φυλάκιση τεσσάρων χρόνων μετά την παραδοχή του στο αδίκημα της διαρρήξεως γραφείου, αδίκημα που επισύρει ποινή φυλακίσεως επτά χρόνων (βλ. Άρθ. 291, 294 (α) και 255 του Ποινικού Κώδικα - ΚΕΦ. 154). Με αίτηση του κατηγορουμένου λήφθηκαν υπόψη στην
40 επιμέτρηση της ποινής αριθμός αδικημάτων για διάρρηξη

και κλοπή. Το μεγαλύτερο μέρος των κλαπέντων αντικειμένων, χρηματικό ποσό περίπου £23,000.- σπαταλήθηκε από τον Abdel και δεν επιστράφηκε στους ιδιοκτήτες.

Ο Abdel κατάγεται από την Ιορδανία. Κατά τον χρόνο διαπράξεως του αδικήματος ήταν φοιτητής σε κολλέγιο στην Λευκωσία. Η Έκθεση Κοινωνικής Έρευνας, που ετοιμάστηκε από το γραφείο ευημερίας, κάμνει σύντομη αναφορά στις προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις του εφεσεύοντα. Κατά τον χρόνο της καταδίκης του ο Abdel ήταν ηλικίας 19 χρόνων και είχε λευκό ποινικό μητρώο. 5 10

Το Κακουργιοδικείο καταδίκασε τον Abdel σε φυλάκιση τεσσάρων χρόνων. Το απόσπασμα που παρατίθεται πιά κάτω συνοψίζει του λόγους για την επιλογή και έκταση της ποινής που έχει επιβληθεί:

«Στην παρούσα υπόθεση το προεξάρχον στοιχείο είναι το μέγεθος του εγκλήματος που καθρεπτίζεται στο ύψος της κλαπείσας περιουσίας και στο ύψος του μέρους της το οποίο δεν έχει αποκατασταθεί και για το οποίο δεν διαφαίνονται προοπτικές αποζημίωσης. 15

Η ποινή σε μιά τέτοια περίπτωση πρέπει μεταξύ άλλων να εκφράζει το κοινό περί δικαίου αίσθημα, να συνετίζει τον ίδιο τον αδικοπραγούντα και να πτοεί άλλους τρίτους». 20

Η ποινή εφεισιβάλλεται ως πασιφανώς (manifestly) υπερβολική. Οι αδελφοί Δικαστές Μαλαχτός και Παπαδόπουλος είναι της γνώμης και έχουν αποφασίσει ότι η ποινή δεν είναι καταφανώς υπερβολική και ότι δεν συντρέχουν λόγοι που να δικαιολογούν την επέμβαση του Εφετείου στην διαμόρφωση της ποινής. Η δική μου απόφαση είναι αντίθετη. Κρίνω ότι η ποινή που έχει επιβληθεί είναι έκδηλα υπερβολική. Και προχωρώ να επεξηγήσω τους λόγους για τους οποίους καταλήγω σε αυτό το συμπέρασμα. 25 30

Η επιλογή και καθορισμός της ποινής αποτελεί κατά κύριο λόγο ευθύνη του Δικαστηρίου που εκδικάζει την υπόθεση. Το πρωτόδικο Δικαστήριο είναι σε ιδανική θέση να σχηματίσει ζωντανή εικόνα των γεγονότων της υπόθεσης και να εκτιμήσει την σοβαρότητα και τους κινδύνους που δημιουργούν διάφορες μορφές εγκλήματος στο κοινωνικό σύνολο. Οι κίνδυνοι στη κοινωνική τάξη από διάφορες μορφές εγκλήματος ποικίλουν ανάλογα, μεταξύ άλλων, και 35 40

με την συχνότητα με την οποία διαπράττονται εγκλήματα των διαφόρων κατηγοριών.

- Ανάλογα με την ευρύτητα της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου Δικαστηρίου στον καθορισμό της ποινής είναι
- 5 περιορισμένη και η ευχέρεια του Εφετείου να επέμβει με την επιλογή και την έκταση της ποινής. Ένας από τους λόγους που δικαιολογεί την επέμβαση του Εφετείου στην διαμόρφωση της ποινής είναι η διαπίστωση ότι η ποινή είναι
- 10 έκδηλα υπερβολική. Όπως επεξηγείται στην *Φιλίππου v. Δημοκρατίας** η επιβληθείσα ποινή κρίνεται υπερβολική οποτεδήποτε το στοιχείο της υπερβολής είναι έκδηλο με αντικειμενική βάση. Η ίδια προσέγγιση υιοθετείται και στην πρόσφατη απόφαση *Δημητρίου και Άλλος v. Δημοκρατίας***. Το κριτήριο δεν είναι υποκειμενικό αλλά αντικειμενικό. Το στοιχείο της υπερβολής πρέπει να διαφαίνεται και να
- 15 προκύπτει από το μέγεθος της ποινής σε συσχέτισμό με την σοβαρότητα του εγκλήματος και των γεγονότων και των συνθηκών του ατόμου του κατηγορουμένου.

- Το ανώτατο όριο ποινής για το αδίκημα που έχει διαπράξει ο Abdel είναι φυλάκιση επτά ετών. Τα γεγονότα και οι συνέπειες του εγκλήματος είναι επίσης σοβαρά. Ο σχεδιασμός και η εκτέλεση του εγκλήματος δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία για την σοβαρότητά του. Το γεγονός ότι δεν έχει
- 20 αποκατασταθεί το θύμα του εγκλήματος είναι ακόμα ένα στοιχείο το οποίο προσθέτει στην σοβαρότητα του. Κάτω από αυτές τις συνθήκες το πρωτόδικο Δικαστήριο ήταν απόλυτα δικαιολογημένο στην επιβολή ποινής φυλακίσεως παρά το νεαρό της ηλικίας του παραβάτη και το λευκό του μητρώο.

- 30 Στον καθορισμό της εκτάσεως της ποινής όπως είναι φανερό από το σκεπτικό της αποφάσεως το προεξάρχον στοιχείο ήταν ο παραδειγματισμός για μελλοντική αποτροπή τρίτων στην διάπραξη παρόμοιας φύσεως αδικημάτων. Διαρρήξεις και κλοπές κατοικιών και καταστημάτων έχουν πρόσφατα προσλάβει λόγω της συχνότητας με
- 35 την οποία διαπράττονται διαστάσεις κοινωνικής μάστιγας όπως έχει διαπιστωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο στην

* (1983) 2 A.A.D. 245.

** (1988) 2 A.A.D. 175.

υπόθεση *Αντωνιάδης ν. Αστυνομίας**. Ήταν επομένως δικαιολογημένο το Κακουργιοδικείο να δώσει έμφαση στο στοιχείο της αποτροπής στον καθορισμό της ποινής.

Η εισήγηση του συνήγορου του κατηγορουμένου είναι ότι η ποινή δεν έχει εξατομικευτεί στο βαθμό που να αντανακλά όχι μόνον την σοβαρότητα του εγκλήματος αλλά και το νεαρό της ηλικίας του παραβάτη και το γεγονός ότι δεν βαρύνεται με προηγούμενες καταδίκες, δηλαδή τις προσωπικές του συνθήκες. 5

Η ποινή, όπως είναι καθολικά αποδεκτό, δεν πρέπει να αρμόζει μόνον στο έγκλημα αλλά και στο παραβάτη. Οι συνέπειες της ποινής δεν είναι ομοιόμορφες για όλους τους εγκληματίες ούτε η πιθανότητα για αναμόρφωσή τους. Η νομολογία αναγνωρίζει ότι το στοιχείο εξατομικεύσεως της ποινής είναι ιδιαίτερα έντονο στις περιπτώσεις νεαρών παραβατών. Η ελπίδα για αναμόρφωσή τους είναι μεγάλη ιδιαίτερα όταν δεν βαρύνονται με προηγούμενες καταδίκες. Είναι κοινωνικά επιζήμια η διαγραφή ή υποτίμηση της προσδοκίας για την αναμόρφωση νεαρών παραβατών. 10 15

Η ανάγκη για παραδειγματισμό με στόχο την αποτροπή διαπράξεως παρόμοιων αδικημάτων στο μέλλον δεν εξουδετερώνει την υποχρέωση του Δικαστηρίου για εξατομικευση της ποινής ώστε να αρμόζει και στις συνθήκες του νεαρού παραβάτη. Αυτό έχει ρητά αναγνωριστεί σε υποθέσεις διαρρήξεως και κλοπής από νεαρούς παραβάτες. 20 25

Το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση *Ιωάννου και Άλλος ν. Αστυνομίας*** χαρακτηρίζει την προσέγγιση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στο συσχετισμό της σοβαρότητας του εγκλήματος και των συνθηκών νεαρών παραβατών στο σύνθετο έργο του καθορισμού της ποινής: 30

«Η σημασία η οποία δόθηκε στο στοιχείο της αποτροπής από τον ευπαίδευτο Δικαστή ήταν κακά τοποθετημένη (misplaced) επειδή στην περίπτωση νεαρών παραβατών το στοιχείο του παραδειγματισμού πρέπει να εξισορροπείται με τον ισχυρό συμφέρον της κοινωνίας για την αναμόρφωση του κατηγορουμένου». 35

* (1986) 2 Α.Α.Δ. 21.

** (1986) 2 Α.Α.Δ. 149.

Η ποινή φυλακίσεως δύο ετών είχε επιβληθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο μειώθηκε σε φυλάκιση ενός έτους.

- 5 Με το ίδιο αιτιολογικό το Εφετείο μείωσε στην υπόθεση *Σαθβίδη v. Δημοκρατίας**, ποινή φυλακίσεως δύο ετών που είχε επιβληθεί από το Στρατιωτικό Δικαστήριο στο κατηγορούμενο, ηλικίας 17 ετών, σε ενός έτους φυλάκιση για το αδίκημα της διάρρηξης και κλοπής.

- 10 Το τελικό ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο η έκταση της ποινής φυλακίσεως - φυλάκιση 4 ετών - ήταν δικαιολογημένη λαμβάνοντας υπόψη το νεαρό του κατηγορούμενου και το λευκό του ποινικό μητρώο. Εκτός από τον παραδειγματισμό το Κακουργιοδικείο έδωσε έμφαση στο κοινό αίσθημα περί δικαίου. Το κοινό αίσθημα 15 περί δικαίου δεν είναι αφηρημένη έννοια και δεν διαχωρίζεται από το έργο της δικαιοσύνης. Είναι έργο των Δικαστών δικαίου. Η εξισορρόπηση των παραγόντων, που λαμβάνονται υπόψη στην διαμόρφωση της ποινής, είναι έργο λεπτό και δύσκολο, που ανάγεται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των Δικαστών. Η ποινή των τεσσάρων ετών υπερβαίνει το ήμισυ του ανωτάτου ορίου ποινής, το οποίο προβλέπει ο Νόμος. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην υπόθεση *Κακουρής v. Αστυνομίας*** υποδείχθηκε ότι το ανώτατο όριο 20 ποινής δικαιολογείται μόνον όταν κάθε ελπίδα για την αναμόρφωση του παραβάτη και προστασία της κοινωνίας από τις πράξεις του με την επιβολή μικρότερης ποινής από το ανώτατο όριο έχει απωλεσθεί.

- 30 Στην προκειμένη περίπτωση το Κακουργιοδικείο παράλειψε να δώσει την δέουσα σημασία στο στοιχείο εξατομικεύσεως της ποινής όπως επέβαλε το νεαρό της ηλικίας του κατηγορούμενου σε συνάρτηση με την απουσία προηγούμενων καταδικών. Ως αποτέλεσμα της παραλείψεως αυτής η ποινή η οποία έχει επιβληθεί είναι καταφανώς υπερβολική. Η κατάληξη αυτή καθιστά αναπόφευκτα το Εφετείο κριτές της ποινής.

- 35 Οριστικά δικαιολογείται ποινή φυλακίσεως έχοντας υπόψη την σοβαρότητα του εγκλήματος και των γεγονότων που συνθέτουν την διάπραξή του. Η έκταση της ποινής πρέπει να καταδεικνύει την ανάγκη για μελλοντική απο-

* (1988) 2 A.A.Δ. 51.

** (1973) 8 J.S.C. 887.

τροπή διαπράξεως παρόμοιων αδικημάτων. Το μέγεθος της ποινής δεν πρέπει όμως να είναι τέτοιο ώστε να είναι συντριπτικό για τον κατηγορούμενο. Το ότι είναι αλλοδαπός δεν το θέτει για σκοπούς επιβολής ποινής σε δυσμενέστερη θέση. Τέλος πρέπει να εξατομικευτεί στο βαθμό που να αντανακλά το νεαρό της ηλικίας του και τις προσωπικές του συνθήκες. Η ποινή, η οποία αρμόζει είναι κατά την κρίση μου φυλάκιση 2 1/2 χρόνων. 5

MALACHTOS J.: In the result this appeal is dismissed by majority. 10

*Appeal dismissed
by majority.*